

การบริหารจัดการหาบเร่แผงลอยเพื่อกรุงเทพมหานคร เมืองน่าอยู่ (Street Food Management for Livable Bangkok city)

ธัญภา อินตะสนา¹

¹ วิทยาลัยพัฒนามหานคร มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย

Vajira Med J. 2019; 63 Suppl: S207-8

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์: 1) เพื่อศึกษากระบวนการบริหารจัดการ หาบเร่แผงลอยริมบาทวิถี การดำเนินการของตลาด และสวนอาหาร ในเขตบางแค 2) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการหาบเร่แผงลอยของกรุงเทพมหานคร 3) เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนา การบริหารจัดการ หาบเร่ – แผงลอยของกรุงเทพมหานคร ในอนาคต

วิธีดำเนินการวิจัย: การศึกษครั้งนี้ ใช้แนวทางการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ มีผู้ให้ข้อมูลหลัก เจ้าหน้าที่เขตบางแค จำนวน 6 คน หาบเร่แผงลอยบริเวณจุดผ่อนผันหน้าตลาดบางแคฝั่งขาออก จำนวน 83 คน ผู้ค้าในตลาดศูนย์การค้าบางแค ตลาดใหม่บางแค และตลาดแสงฟ้าห้วยแพะ จำนวน 65 คน ซึ่งได้มาจากการคำนวณเพื่อหาขนาดตัวอย่างตามหลักสูตรของทาร์โร ยามาเน่ และประชาชน (ผู้ซื้อและผู้ใช้ทางเท้า) จำนวน 35 คน โดยใช้การระบุผู้ให้ข้อมูลการสุ่มแบบบังเอิญ หรือรายสะดวกและความเต็มใจในการให้ข้อมูล การวิเคราะห์และการนำเสนอข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ค่าเฉลี่ยและร้อยละ **ข้อมูลเชิงคุณภาพ**วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอในรูปแบบความเรียง เครื่องมือที่ใช้วิจัยคือแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม และใช้คำร้อยละ

ผลการวิจัย: ผลการการศึกษวิจัยเชิงคุณภาพพบว่า เจ้าหน้าที่ของกรุงเทพมหานครบริหารจัดการตามนโยบายของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เรื่องการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอย ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ดำเนินการพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และตามประกาศของกรุงเทพมหานคร เรื่องหลักเกณฑ์ เงื่อนไขการค้าขายในพื้นที่ผ่อนผัน การดำเนินการตามนโยบายพบปัญหาที่สำคัญคือ ความไม่ชัดเจนนโยบายและอิทธิพลจากนักการเมืองท้องถิ่น

สรุป: นโยบายการบริหารจัดการหาบเร่แผงลอยต้องชัดเจน เพื่ออำนวยความสะดวกต่อเจ้าหน้าที่ของกรุงเทพมหานครในการบริหารจัดการ

คำสำคัญ: แผงลอย ตลาด จุดผ่อนผัน การจัดการ กรุงเทพมหานคร

องค์ความรู้เดิม หาบเร่แผงลอยในกรุงเทพมหานครเป็นวิถีชีวิตทั้งทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม พ่อค้าแม่ค้าสามารถซื้อของได้สะดวก ราคาไม่แพง มีของขายหลากหลายชนิด แต่สร้างปัญหาเกิดขวางทางเท้า ทำให้การสัญจรไปมาไม่สะดวก จากการทบทวนวรรณกรรม เกี่ยวกับการบริหารจัดการปัญหาหาบเร่แผงลอยในเขตกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่พบว่าการที่รัฐจะดำเนินการในนโยบายใดต้องแจ้งให้ประชาชน/พ่อค้าแม่ค้า ที่จะได้รับผลกระทบทราบข่าวสารก่อน เพราะนโยบายอาจจะกระทบกับรายได้ของประชาชน และรัฐควรเปิดโอกาสให้พ่อค้าแม่ค้าเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ การที่ประชาชน/พ่อค้าแม่ค้ามีส่วนร่วมนั้น ๆ อาจจะช่วยลดการกระทบกระทั่งกันได้ และพ่อค้าแม่ค้าอาจจะย้ายไปขายของตามจุดที่กรุงเทพมหานครกำหนดไว้ และงานวิจัยของหลายท่านได้กล่าวไว้ว่านโยบายการบริหารจัดการปัญหาหาบเร่ - แผงลอย ของรัฐบาล และกรุงเทพมหานครที่มีความชัดเจนผู้ค้าหาบเร่ แผงลอย ได้ให้ความร่วมมือและเป็นระเบียบเรียบร้อย

องค์ความรู้ใหม่ : ผลการการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพพบว่า เจ้าหน้าที่ของกรุงเทพมหานครบริหารจัดการตามนโยบายของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เรื่องการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอย ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ดำเนินการพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และตามประกาศของกรุงเทพมหานคร เรื่องหลักเกณฑ์ เงื่อนไขการค้าขายในพื้นที่ผ่อนผัน การดำเนินการตามนโยบายพบปัญหาที่สำคัญคือ ความไม่ชัดเจนนโยบายและอิทธิพลจากนักการเมืองท้องถิ่น

การนำไปใช้ประโยชน์ สามารถแก้ปัญหาหาบเร่แผงลอยได้ตรงจุด